

AKCINĖ BENDROVĖ „VIA LIETUVA“

Tiekėjams

2025-08-19

Į _____ Nr. _____

DĖL TARPTAUTINIO ATVIRO KONKURSO BŪDU VYKDOMO VIEŠOJO PIRKIMO „VALSTYBINĖS REIKŠMĖS RAJONINIO KELIO NR. 3218 NARBUTIŠKĖ–AKMENSKYNĖ RUOŽO NUO 12,366 IKI 16,107 KM KAPITALINIS REMONTAS“ (PIRKIMO ID: 3820063)

Akcinė bendrovė „Via Lietuva“ vykdo viešąjį pirkimą „Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 3218 Narbutiškė–Akmenskyne ruožo nuo 12,366 iki 16,107 km kapitalinis remontas“ (pirkimo ID 3820063 ir teikia pirkimo dokumentų paaiškinimus, atsakydama į tiekėjų klausimus.

1. Klausimas. „2025-08-06 pateiktas atsakymas į klausimą (raštas 2025-08-06 Nr. 2025-PROT-548) dėl CTB pagrindo pločio. Prašome Jūsų patikslinti ar CTB pagrindas turi platesnis už asfaltą po 35cm į kiekvieną pusę?“

Atsakymas: CTB turi būti 35 cm platesnis už asfaltbetonio dangą

2. Klausimas. „Jeigu projektuojant iškiltų poreikis suprojektuoti ESO tinklų iškėlimo (rekonstrukcijos) darbus - ar reikia pasiūlyme įsivertinti:

- a) **tokių darbų projekto parengimo kaštus ?**
- b) **tokių darbų atlikimo kaštus?“**

Atsakymas. Visi projektavimo darbai susiję su tinklų iškėlimais turi būti įsivertinti teikiant pasiūlymą. t.y. teikėjas turi įsivertinti projektavimo kainą, o Užsakovas sumokės papildomai tik už rangos darbus, jei atsirastų toks poreikis.

3. Klausimas. „Prašome jūsų patikslinti - jei atliekant tyrimus bus nustatyta, kad esami gruntai (viršutiniai sluoksniai 45cm gyliu) yra netinkami CTB pagrindo įrengimui – ar gruntų pakeitimo darbai bus laikomi papildomais darbais.“

Atsakymas. Tiekėjai turi vertintis 5 priede numatytą dangos konstrukciją. Apie privalomuosius atlikti geotechninius tyrinėjimus ir galimus papildomus apmokėjimus plačiau aprašyta Techninių specifikacijų 4.4 punkte.

Esamų konstrukcijos medžiagų tinkamumas CTB sluoksniui įrengti turi būti nustatomas tinkamumo bandymais. Pasiūlymo teikimo metu tiekėjai remdamiesi savo patirtimi turi įsivertinti rizikas dėl esamų medžiagų tinkamumo CTB sluoksniams ir reikalingų rišiklių kiekio projektinėms charakteristikoms pasiekti.

4. Klausimas. „Konkursui pateikto priedo “Technine_uzduotis_kelio_Nr_3218_(12_366-16_107)“ punkte 11.10.1 nurodoma, kad - <... numatyti 16,100km esančios sankryžos sutvarkymą (**sankryžos zoną** projektuojant su žvyro danga)...>.

Prašome Jūsų patikslinti kiek (atstumai, ilgiai nuo-iki ir pan.) minima **sankryžos zona** apima kelio Nr.3218 ir kiek kelio Nr. 3205 (kelio Nr.3218 sankryža su keliu Nr. 3205)?

Ar rengiant šią sankryžos zoną reikia - a) įrengti CTB sluoksnį (45cm) o ant jo žvyro dangą; b) reikia įrengti pilną konstrukciją su nauju AŠAS/ŠNS sluoksniu, skaldos sluoksniu ir žvyro dangą; c) kitokią konstrukciją – prašome nurodyti ?“

Atsakymas: Sankryžos spindulius sutvarkyti, pagal R36-01 reikalavimus. Kelio Nr. 3218 sklype/statinyje numatyti asfaltavimą iki sankryžos spindulių pradžios, o likusioje kelio Nr. 3218 dalyje ir kelyje Nr. 3205 iki kelio Nr. 3218 spindulių galų įrengti CTB sluoksnį ir ant jo žvyro dangą, sklandžiai suvedant su esama žvyro dangą.

5. Klausimas. „Prašome Jūsų patikslinti ar nuovažos turės būti su asfalto dangą?“

Atsakymas. Taip. Nuovažų šalčiui atsparios dangos konstrukcijos storis turi būti ne mažesnis kaip pagrindiniame kelyje. Nuovažų dangos konstrukcija parenkama pagal R36-01 reikalavimus.

6. Klausimas. „Konkursui pateiktoje techninėje specifikacijoje (byla „Priedas_Nr._1_-_Technine_specifikacija“) skyriuje „10.3. Nuovažos“ nurodoma, kad „... Nuovažų šalčiui atsparios dangos konstrukcijos storis turi būti ne mažesnis, kaip pagrindiniame kelyje...>.

a) Kelyje yra numatytas konstrukcijos variantas - 45cm CTB pagrindo įrengimas ir 8cm asfaltbetonio pagrindo-dangos sluoksnio (AC16PD mišinys) įrengimas, tai kelyje šalčiui atsparios konstrukcijos storis 53cm. Ar nuovažoje turi būti šalčiui atsparios dangos konstrukcijos storis ne mažesnis kaip 53cm?

Atsakymas: Nuovažų šalčiui atsparios dangos konstrukcijos storis turi būti ne mažesnis kaip pagrindiniame kelyje. Nuovažų dangos konstrukcija parenkama pagal R36-01 reikalavimus.

7. Klausimas. „Viešojo pirkimo 138 p. numatytas Rangovo visų garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo pagal pasirašytą Sutartį užtikrinimo pateikimas. Nurodytos banko garantijos ar laidavimo draudimo rašto suma arba Rangovo išduotos garantijos suma turi būti ne mažesnė kaip 5 (penki) procentai nuo faktiškai atliktų statybos darbų vertės (su PVM). Ši Rangovo pateikta garantinio laikotarpio įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo banko garantija ar laidavimo draudimo raštas arba Rangovo garantija turi galioti ne trumpiau Sutarties 128 punkte nurodyto garantinio termino, o būtent 5 (penkerius) metus po Rangovo atliktų statybos darbų perdavimo statytojui (Užsakovui) akto pasirašymo dienos.

Atkreipiame dėmesį, jog Sutarties 138 p. prieštarauja imperatyviai nuostatai, įtvirtintai LR Statybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje, kurioje nustatyta garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo trukmė - 3 metai. Ši nuostata neprivalo koreliuoti su LR Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytais statybos darbų garantiniais terminais (5-10-20 metų), kadangi tai neatitiktų įstatymo leidėjo šia nuostata siektų tikslų: garantinis užtikrinimas nėra skirtas eliminuoti visoms garantinėms rizikoms, o tik toms, kurios iš praktikos pasitaiko dažniausiai, t.y. daugiausia defektų išaiškėja per pirmuosius 2-3 statinio eksploatacijos metus. Įstatymo leidėjas po konsultacijų su atitinkamomis asociacijomis sąmoningai įrašė 3 metų terminą įstatyme taip atliepdamas statybų sektoriuje per ilgus metus susiklosčiusią praktiką. Įvertinus išdėstytus argumentus, 5 metų trukmės garantinis užtikrinimas viršija realius Sutarties poreikius ir jo įsigijimas kartu su darbais vertintinas kaip neracionalus pirkimui skirtų lėšų panaudojimas, todėl prašome patikslinti sąlygą, numatant Rangovo garantijos galiojimo terminą „3 (trejus) metus po Rangovo atliktų statybos darbų perdavimo statytojui (Užsakovui) akto pasirašymo dienos“.

Atsakymas. Sutarties nuostata nebus keičiama. Perkančioji organizacija pažymi, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas 3 metų garantinio laikotarpio įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo dokumento terminas nėra imperatyvus, tačiau vertintinas kaip minimalus, kaip ir apibrėžta šio teisės akto projekto aiškinamajame rašte.

Perkančiosios organizacijos praktikoje nustatyta, jog garantinio laikotarpio metu statybos rangos darbų defektai atsirasdavo ne tik pirmaisiais trejais metais, bet taip pat ketvirtaisiais bei penktaisiais metais. Įvertinus minėtą kontekstą, spręstina, kad 5 metų garantinio laikotarpio įsipareigojimų užtikrinimo trukmė – laikytina pagrįsta ir būtina priemone saugant viešąjį interesą. Atkreiptinas dėmesys, kad pirkimo vertė yra didelė, pirkimo objektas susideda iš komplekso įvairių sprendinių. Todėl priešingai, nei teigiama klausime, tarp Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų garantinių terminų ir Statybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto garantinio laikotarpio užtikrinimo dokumento termino yra tiesioginis koreliacinis ryšys. Pabrėžtina, be kita ko, kad STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 61.10 punkte konkretizuojama Statybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalies nuostata ir eksplicitiškai paaiškinta, kad garantinio laikotarpio užtikrinimo dokumentas turi būti išduotas ne trumpesiam kaip 3 (trejų) metų laikotarpiui.

Įstatymas nedraudžia Perkančiajai organizacijai taikyti aukštesnius, nei minimalūs įstatyme nustatyti, reikalavimus, siekiant užtikrinti viešąjį interesą. Įvertinus aukščiau išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad sutartyje numatyta 5 metų garantinio laikotarpio užtikrinimo dokumento trukmė ne tik nepažeidžia teisės aktų reikalavimų, tačiau užtikrina viešąjį interesą ir vertintina kaip racionalus pirkimui skirtų lėšų panaudojimas.

8. Klausimas. „Viešojo pirkimo sutarties 146 p. turi būti nurodomi subrangovai, kurie bus pasitelkiami Sutarties vykdymui. Sutarties 147 punkte numatyta, jog: „Papildomų, Sutarties 146 punkte neišvardintų, subrangovų pasitelkimas galimas tik Užsakovo sutikimu, Rangovui pateikus motyvuotą prašymą dėl papildomų subrangovų pasitelkimo ir pateikus subrangovų patvirtinimus, kad jie yra informuoti apie tiesioginio atsiskaitymo galimybę pagal šią Sutartį. Papildomų subrangovų pasitelkimas įforminamas raštu, pasirašant tarp Šalių susitarimą“.

LR Viešųjų pirkimų įstatymo komentaro 88 straipsnio 1 dalis numato: „Perkančioji organizacija turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekiėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti“. Vadinasi, jeigu dalyvis pasiūlymo pateikimo metu negali konkrečiai įvardinti subrangovų dėl pagrįstų objektyvių aplinkybių, nereiškia, kad jis jų negali pasitelkti ir išviešinti Perkančiajai organizacijai (Užsakovui) vėliau. Visais atvejais dalyvis (Rangovas) supranta, kad pasitelkdamas subrangovą tam tikros Darbų dalies vykdymui, Rangovas atsako už visus pagal Sutartį prisiimtus įsipareigojimus, nepriklausomai nuo to, ar jiems vykdyti bus pasitelkiami subrangovai. Taip pat dalyvis nekvestionuoja ir supranta, kad pasitelkiami subrangovai turi atitikti konkurso sąlygose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus.

Prašome paaiškinti, kokiais kriterijais vadovaudamasis Užsakovas turi teisę nepatvirtinti/neduoti sutikimo Rangovui pasitelkti nurodytą subrangovą (turima omenyje atvejai, kai subrangovai išviešinami jau po pasiūlymo pateikimo), jeigu subrangovai atitinka konkurso sąlygose nurodytus kvalifikacinius reikalavimus ir tiekėjas (dalyvis) pateikia deklaraciją dėl atitikimo nacionalinio saugumo reikalavimams, kurioje patvirtina, kad tiek jis, tiek jo Sutarties vykdymui pasitelkiami subrangovai atitinka minėtoje deklaracijoje nurodytus reikalavimus?

Atkreiptinas dėmesys, kad nuosekliai plėtojamoje kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad reikalavimo išviešinti subtiekiėjus ir jų atliktinų darbų dalį tikslas – patikrinti, ar tiekėjo nurodyto konkretaus subtiekiėjo kvalifikacija atitinka jo atliktinai darbų daliai keliamus reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, siekiant objektyvumo, prašome patikslinti Viešojo pirkimo sutarties 147 punktą nurodant:

„ 147. Sutarties galiojimo metu Sutarties 146 punkte išvardintų subrangovų keitimas vietomis tarp Sutartyje numatytų subrangovų, didesnės (mažesnės) darbų dalies, negu buvo suderinta, perdavimas kitam Sutartyje numatytam subrangovui arba Sutartyje numatytų subrangovų atsisakymas galimas tik raštu apie tai informavus Užsakovą ir statinio statybos techninį prižiūrėtoją. Papildomų, Sutarties 146 punkte neišvardintų, subrangovų pasitelkimas galimas tik Užsakovo sutikimu, Rangovui pateikus motyvuotą prašymą dėl papildomų subrangovų pasitelkimo ir pateikus subrangovų patvirtinimus, kad jie yra informuoti apie tiesioginio atsiskaitymo galimybę pagal šią Sutartį. Papildomų subrangovų pasitelkimas įforminamas raštu, pasirašant tarp Šalių susitarimą. Užsakovas turi teisę neduoti sutikimo minėtu atveju, jeigu nurodyto konkretaus subrangovo kvalifikacija neatitinka jo atliktinai darbų daliai keliamus reikalavimus pagal viešojo konkurso sąlygas.“

Atsakymas. Sutarties punktas tikslinamas nebus. LR Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – LR VPĮ) 88 straipsnio 1 dalyje yra **įtvirtintas reikalavimas** nurodyti pirkimo sutarties vykdymui pasitelkiamus subtiekéjus – pamatinė subrangos teisinius santykius reglamentuojanti teisės norma. Nors nuosekliai išplėtotą kasacinio teismo praktika iš esmės siejama su subtiekéjų kvalifikacijos ar kitų reikalavimų tikrinimu, Viešųjų pirkimų tarnybos nuomone, VPĮ 88 straipsnio 1 dalies prasme tiekėjai privalo išviešinti visus subtiekéjus, taip pat ir tuos, kurių pajėgumais pirkime nesiremia ir kurių kvalifikacijos ar kitų pirkimo sąlygose nustatytų reikalavimų atitiktis nėra tikrinama. Tiekėjas, dalyvaujdamas pirkime, žino (privalo žinoti), ar vykdant pirkimo sutartį jam bus reikalingi papildomi resursai, ar pirkimo sutartį vykdys tik savo jėgomis, jeigu papildomi resursai tiekėjui bus reikalingi, jis iš anksto turi ruošti pirkimui ir šių papildomų resursų ieškoti. Taigi, teikdamas pasiūlymą, tiekėjas turėtų žinoti, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekéjus jis pasitelks pirkimo sutarties vykdymui ir **tik išimtiniais atvejais** šios informacijos gali nepateikti. Todėl Perkančioji organizacija, spręsdama leidimo/sutikimo pasitelkti subrangovą (-us) sutarties vykdymo metu klausimą, privalo vertinti susiklosčiusios situacijos išimtinumą, t.y. ar buvo pirkimo metu išviešintas faktas apie planuojamą sutarties vykdymą ne tik rangovo pajėgumais (bet dėl objektyvių priežasčių nebuvo žinomi konkretūs subrangovai), ar subrangovo (-ų) pasitelkimo priežastys yra pakankamos, objektyvios, ar subrangovo pasitelkimas yra būtinas ir ar apie būtinumą pasitelkti subrangovą (-us) (ne)buvo žinoma pasiūlymo pateikimo metu. Vien subrangovo (-ų) atitikimo kvalifikaciniams reikalavimams Perkančiosios organizacijos leidimui/sutikimui pasitelkti konkretų subrangovą išduoti nepakanka.

Projektų valdymo grupės
Kitų projektų valdymo skyriaus
Komandos vadovas

Ernestas Serkevičius